1850. N°. [illegible]

LEYDSCHE COURANT.

De Courant wordt Maandag, Woensdag en Vrijdag uitgegeven. Die van Maandag komt uit Zaturdag Avond.

MAANDAG, 26 AUGUSTUS.

De Prijs der Courant is f 12 in het jaar; de afzonderlijke nommers worden tegen 10 Centen afgegeven.

BINNENLANDSCHE BERIGTEN.

LEYDEN, 24 Augustus.

Op de gisteren gehoudene verkooping van planten, toebehoord hebbende aan wijlen Z. M. Koning Willem II, heeft de hoogste koop opgebragt *f* 128, te weten, een Rhododendron, de prachtigste van al de gewassen dezer soort in Europa. Voor 't overige zijn geene koopen hooger dan *f* 100 geweest. De meeste planten werden beneden *f* 20 verkocht.

Heden is de verkoop voortgezet. De hoogste koopen waren die van *f* 80, zijnde twee Azalea's, en die van *f* 60 zijnde twee Caprifoliaceae's. Bijna alle koopen waren onder de tien gulden. Aanstaanden Maandag zal een 400-tal Camellia's worden verkocht.

's GRAVENHAGE, 24 Augustus.

Bij besluiten van 21 dezer heeft Z. M. de Koning aan de Heeren Mr. H. van Sonsbeeck en Jhr. Mr. J. T. H. Nedermeijer Ridder van Rosenthal, Zijne Ministers van Buitenl. Zaken en van Justitie, en aan Jhr. Mr. D. T. Gevers van Endegeest, Staatsraad in buitengewone dienst, enz., vergunning verleend tot het aannemen en dragen van de onderscheidingsteekenen, wat de beide eerstgenoemden betreft, van Ridder Grootkruis van de orde van de Poolster, en wat den laatstgenoemde aangaat van Commandeur der Wasa-Orde, hun door Z. M. den Koning van Zweden en Noorwegen geschonken.

— Bij besluit van 22 dezer, heeft Z. M. met den 1sten September aan de Staatsraden in buitengewone dienst Mr. F. van de Poll en W. F. L. Baron Rengers eervol ontslag verleend uit hunne betrekking van Gouverneur der Provinciën Utrecht en Groningen, onder dankbetuiging voor de door hen gedurende vele jaren in die betrekkingen bewezen diensten, en in hunne plaatsen als Commissarissen des Konings te benoemen: in de prov. Utrecht, Mr. S. Baron van Heemstra; in de prov. Groningin, L. G. A. Graaf van Limburg Stirum.

— Op Donderdag den 5den September, des ochtends te 10 ure, zal Z. M. weder gehoor verleenen. Degenen, die daartoe verlangen toegelaten te worden, zijn uitgenoodigd, zich in te schrijven op eene der lijsten, welke daartoe aan het paleis gereed zullen liggen van 26 dezer tot 3 September.

GOUDA, 23 Augustus.

Dingsdag jl. deed de Inspecteur van den waterstaat, de Heer Greve, de deuren der Groote of Mallegatsluis alhier, door middel van een duiker, inspecteren. Nadat de nedergelaten persoon, blijkens de teekenen die men aan het water kon bespeuren, reeds een weinig in den omtrek der sluisdeuren geloopen en geruimen tijd onder water doorgebragt had, verwonderde men zich die teekenen van beweging niet meer waar te nemen, evenmin als eenig door hem te geven sein. Toen ook de tot hem gerigte seinen onbeantwoord bleven, werd order tot ophijsching gegeven, en de man levenloos boven water gehaald. Men vermoedt dat eenig toeval aan zijn leven een eind heeft gemaakt, althans aan den toestel schijnt niets ontbroken te hebben, en de staat van het lijk doet denken aan eene ligchamelijke ongesteldheid, geheel afgescheiden van het verblijf onder water. De overledene woonde te Hellevoetsluis; hij laat eene weduwe na, zonder kinderen, die in hem een braven echtgenoot verliest.

AMSTERDAM, 23 Augustus.

De Maatschappij tot Bevordering der Bouwkunst, alhier, heeft voor 1850 de volgende prijsvragen uitgeschreven:

I. Eene Kerk voor de Protestantsche Eeredienst, bevattende drie duizend zitplaatsen.

De keus van den meest geschikten vorm voor dit Gebouw wordt aan den Vervaardiger overgelaten, doch verlangt men daarbij een Stads Toren, zoo mede de benoodigde Lokalen, als eene Consistoriekamer, Diakenskamer, enz. Er zal bij dit ontwerp vooral op eene voegzame plaatsing van den Predikstoel, het Orgel, de Doopvont en de Nachtmaalstafel moeten gelet worden, en zal het Gebouw op eene geschikte wijs verwarmd en verlicht moeten worden.

Men verlangt de Teekeningen van den platten grond, met aanduiding der zitplaatsen, van den voor- en zijgevel, alsmede van de langs- en dwarsdoorsnede, alle op eene schaal van vijf strepen per el, benevens eene toelichtende beschrijving.

Voor het de bekrooning waardig of best gekeurd ontwerp wordt uitgeloofd een Vereerend Getuigschrift, met eene som van *f* 250.—.

Ter mededinging worden uitgenoodigd alle Bouwkundigen, geboren of woonachtig in het Koningrijk der Nederlanden.

II. Eene Bewaarschool, geschikt voor twee honderd Kinderen, van beiderlei geslacht, met eene woning voor de Onderwijzeres, Speelplaatsen, enz.

Men verlangt daarvan de Plattegrond-teekening, waarop de plaatsing van Banken, Borden, Lezenaars, enz. moet zijn voorgesteld, en wijders de opstand- en doorsnede-teekening op eene schaal van vijf strepen op de el, met de noodige beschrijving.

Voor het de bekrooning waardig of best gekeurd ontwerp wordt uitgeloofd een Vereerend Getuigschrift, met eene som van honderd gulden.

III. Eene Tolgaarderswoning, bevattende eene Woonkamer, Slaapkamer, Keuken en een Kelder.

De Teekening van het Plan, den opstand en de doorsnede, moeten zijn voorgesteld op eene schaal van eenen duim op de el.

Voor het de bekrooning waardig of best gekeurd ontwerp wordt uitgeloofd een Vereerend Getuigschrift, met eene som van vijf en twintig gulden.

Ter mededinging naar de beide laatste onderwerpen, worden alleen toegelaten Leden der Maatschappij.

Alle stukken, ter beantwoording dezer Prijsvragen, moeten, vóór of op den eersten November 1851, *vrachtvrij* worden ingezonden aan den Secretaris der Maatschappij, op de Leliegracht bij de Keizersgracht, N°. 49.

Zij moeten zijn geteekend met eene spreuk of een merk, en voorzien van een verzegeld briefje, waarop van buiten dezelfde spreuk of het merk, benevens een kennelijk teeken ter nadere terugvordering, en van binnen de naam, qualiteit en woonplaats van den inzender vermeld zijn.

De toelichtende beschrijving en het letterschrift op de teekeningen moeten door eene andere hand, dan die van den inzender geschreven zijn.

's HERTOGENBOSCH, 22 Augustus.

Den 20sten is de jaarlijksche vergadering van de Afgevaardigden der Waalsche kerken in Nederland alhier, die den 15den met eene openingsrede van den Wel-Eerw. zeer Gel. Heer Gerlach, Predikant te Middelburg, geopend was, gesloten. Deze vergaderingen, ten doel hebbende beraadslagingen over de geestelijke en stoffelijke belangen der Waalsche kerk, hebben zich onder de wijze leiding van den Wel-Eerw. zeer Gel. Heer Kronenberg, Predikant te Arnhem, door denzelfden goeden geest, als die der vorige jaren gekenmerkt.

(*Prov. Bl. v. Noordbr.*)

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

ENGELAND.

LONDEN, 21 Augustus.

De Commissie voor de Tentoonstelling is bezig schikkingen te maken met de directiën der spoorwegen, om werklieden in de Graafschappen gelegenheid te geven, om op eene min kostbare wijze naar Londen, ter bezigtiging der Tentoonstelling, te kunnen vervoerd worden.

— Het regt van 4 sh. per ton op den uitvoer van steenkolen is opgeheven.

— De vermindering, die de nationale schuld van Engeland in de volgende twintig jaren tegemoet gaat, ten gevolge der onderscheidene annuiteiten, is eene omstandigheid, die wel geschikt is om het vertrouwen op den toekomstigen voorspoed des lands te versterken. De tegenwoordige rentelast is 27,686,458 £, en volgens onlangs opgemaakte staten blijkt het, dat reeds met den vijfden Januarij 1860 daarin eene vermindering van £ 3,207,500 zal plaats vinden, die in 1867 ruim £ 500,000 minder beloopen zal, zoodat het bedrag der jaarlijksche renten alsdan £ 23,893,258 zijn zal, wanneer geene nieuwe leeningen daarbij gevoegd worden. Het is echter waarschijnlijk, dat veeleer nog eene vermindering van den rentelast voor dien tijd zal plaats hebben.

— Bij het Parlement zijn van 31 Januarij tot 15 Augustus 110 wetten tot stand gebragt. De eerste en laatste betrof Ierland.

— Het schip Medway heeft 36,887 dol. medegebragt voor Mexicaansche fondsenhouders.

— Men ontvangt uit Ierland zeer gunstige berigten over den oogst. De oogst der aardappelen wordt beschouwd als behouden. Dit is eene zaak van groot gewigt voor Engeland. Men mag hopen, dat drie overvloedige oogsten achtereen; de toevloed van kapitaal ten gevolge van den gedwongen verkoop

der met schuld bezwaarde grondeigendommen, welke door de vorige eigenaars bij gebrek aan hulpmiddelen niet of slecht bebouwd worden; de op groote schaal voortdurende landverhuizing, vereenigd met eenige verbeteringen in de wetgeving, die reeds zijn tot stand gebragt en door andere zullen worden gevolgd, — eindelijk aan de Iersche ellende een eind zullen maken, zoodat Ierland niet meer de zwakke zijde van Engeland en zijne schande tevens, zijn zal.

— Eerstdaags zal te Thurles, in Ierland, eene nationale Synode van Iersche R. Cath. Bisschoppen gehouden worden. Men verwacht, dat al de Bisschoppen, ten getale van 27, daaraan zullen deelnemen, en dat een groot aantal personen, zoo wel uit andere oorden van Ierland, als uit Dublin, bij die gelegenheid de genoemde stad bezoeken zullen. De vergadering zal voornamelijk over zaken van kerkelijke tucht, maar ook over andere aangelegenheden, onder anderen over het openbaar onderwijs, beraadslagen. Sedert de 13[de] eeuw waren in Ierland wel provinciale kerkvergaderingen gehouden, maar geene door den Paus belegde nationale Synode.

— In de Forth nabij Alloa zijn eergisteren 37 walvisschen tusschen de 10 en 20 voet lang van kant gemaakt; eene menigte is nog ontsnapt.

BELGIE.

BRUSSEL, 22 Augustus.

De Raad der stad heeft vooreerst 15,000 francs voor de ongelukkigen door de overstroomingen toegestaan. Behalve die som, heeft eene inteekenlijst tot hetzelfde doel, al aanstonds 2520 fr. opgebragt. Z. M. de Koning was de eerste en schonk 10,000 francs aan de Commissie van onderstand.

Er zijn eenige negotianten die meer dan 40,000 fr. schade aan koopgoederen lijden.

— De reis, die uit hoofde van het onstuimige weder al meermalen was uitgesteld, is thans volbragt. De Koningin van Engeland is met haren gemaal en vier kinderen gisteren te Oostende aangekomen. Zij is dadelijk door eene aanzienlijke Commissie uit de Regering, de krijgs- en handelstand verwelkomd. Den volgenden morgen is Koning Leopold haar komen begroeten; en is er op het Paleis een luisterrijken maaltijd gehouden. H. M. keert stellig morgen weder naar Engeland terug.

FRANKRIJK.

PARIJS, 22 Augustus.

Een Blad maakt de opmerking, dat de President der Republiek de antwoorden op de toespraken die tot hem op zijne reis gehouden worden, altijd in schrift heeft, en dus de woorden die hij gebruikt niet de tolken zijn van oogenblikkelijken indruk.

— Te Lyon heeft de President de voorstad la Croix Rousse willen bezoeken, zoo om eenige groote fabrieken te bezigtigen, als om den verdienstelijken opzigter in eene dier fabrieken in persoon het kruis van het legioen van eer te overhandigen. Naauwelijks was hij aan de voorstad gekomen, waar de Pastoor hem met eene aanspraak begroette, of hij werd door eene onstuimige menigte omringd, die hem, onder het geschreeuw van: leve de republiek! leven de rooden! weg met de aristocraten! scheen te willen aanranden. Het detachement ruiterij, hetwelk den President vergezelde, baande hem evenwel eenen weg, zoodat hij het huis van den bedoelden opzigter kon bereiken; doch terwijl hij zich daar bevond, werd het door de menigte onder het hevigste rumoer belegerd, en nam zij allengs eene zoo dreigende houding aan, dat de President zijn bezoek bekortte en met den meesten spoed naar Lyon terugkeerde.

Te Besançon heeft de President het bal in den schouwburg bezocht. Hij werd daar door een schitterend gezelschap afgewacht, hij bleef er omstreeks een half uur en werd er met de grootste geestdrift begroet.

De President is ook op het bal op de beurs verschenen, doch werd met zijn gevolg derwijze gedrongen, dat een zijner Adjudanten zware kneuzingen ontvangen heeft, en dat den Generaal, bevelhebber van Besançon, de kleederen van het lijf gerukt werden. Bij zijn vertrek had de President en zijn gevolg de grootste moeite om zich eenen weg te banen. Een troep lieden, van een hoogst verdacht voorkomen, waarvan negen in hechtenis zijn genomen, hieven kreten aan: leve de republiek en leve de democratisch-socialistisch republiek! Slechts na eene hevige worsteling heeft men den Voorzitter kunnen bevrijden uit den kring waarin hij besloten was. De gendarmes die op het bal aanwezig waren om voor het behoud der orde te waken, moesten alle krachten inspannen om de menigte te doen wijken, en de Generaal Castellane is zelf genoodzaakt geweest den degen te trekken. Men veroordeelt zeer de overheden der stad Besançon, die zoo iets, waarvoor de President zelfs gewaarschuwd was, niet wisten te beletten.

Te Belfort is de Voorzitter met veel toeloop ontvangen en 's avonds nog een half uur op een bal geweest. Ook daar zijn oproerige kreten gehoord en drie schreeuwers gevangen genomen. Den 20sten is de Voorzitter te Mulhouse gekomen, is daar ook met gemengd gejuich voor zijn persoon en voor de republiek ontvangen en heeft er slechts weinige uren vertoefd. Te vijf ure kwam hij te Colmar aan. Verder zijn nog geen bijzonderheden bekend.

Men verwacht niet zonder bekommering berigten omtrent de ontvangst van den President te Straatsburg.

— De Prefect van Policie heeft verscheidene platen doen in beslag nemen, welke in sommige winkels ten toon gesteld waren, bijna allen voorstellende den Graaf van Chambord. Een dezer platen, ten getale van 15,000 exempl. verspreid, stelt voor Hendrik V, met den Koninklijken mantel gekleed, en aan de Tuileriën de hulde ontvangende van vele voorname Staatslieden, onder welke men verscheidene Orleanisten en republikeinen van den vorigen dag opmerkte.

SPANJE.

MADRID, 14 Augustus.

Den 12[den] heeft Lord Howden, Gezant van Engeland alhier, eene bijeenkomst gehad met den Minister van Finantiën over de vorderingen van de Engelsche houders van Spaansche fondsen, en bij die gelegenheid zich sterk voor hen in de bres gesteld. De Minister heeft de billijkheid der vorderingen erkend, en verklaard dat de Regering gezind was om er aan te voldoen, en het kapitaal der schuld onaangetast te laten; maar tevens dat de toestand der schatkist niet toeliet de achterstallige renten te voldoen, en daarvan vooreerst niet meer dan ½ pCt. zou kunnen betaald worden.

SARDINIE.

De *Köllnische Zeitung* bevat het volgende: Gelijk te verwachten was worden de zaken in Savoije meer en meer ingewikkeld. Santarosa is thans de algemeene leus geworden, en met name in Chambéry wordt al het mogelijke gedaan, om den invloed der geestelijkheid te ondermijnen. Den 13[den] werd op de meeste plaatsen des lands eene lijkdienst voor Santarosa gevierd, die over het algemeen groote deelneming gevonden heeft. Te Chambéry volgde op deze godsdienstige plegtigheid een banket, waarop een aantal toasten ter gedachtenis van den overleden Minister ingesteld en met geestdrift gedronken werden. Uit Turijn vernemen wij dat ook de beide Pastoors der kerspelen van Barrone en San Dalmazzo, en een aantal Dominikanen in hechtenis genomen zijn.

ITALIE.

ROME, 11 Augustus.

Onderscheiden voorname familiën verlaten de stad, om zich elders met ter woon te vestigen.

— Den 6[den] dezer heeft men getracht in eenige geestelijke gebouwen brand te stichten. De ontevredenheid is groot.

— Den 3[den] dezer hebben de roovers eene der Villa's nabij Rome overvallen en den eigenaar vermoord.

— De toestand der geldmiddelen blijft ellendig. Men acht eene gedwongene geldleening onvermijdelijk en drukkender, naar mate men ze langer zoekt te ontgaan. Inmiddels dringt men binnen en buiten 's lands op de beloofde verbetering aan, in het burgerlijk beheer en de regterlijke instellingen en het volk niet langer buiten de mogelijkheid te houden, om ten minste zijne wezenlijke behoeften te kunnen openbaren; doch alles stuit af op de vrees dergenen die het onbeperkte kerkelijk gezag als het hoogste toppunt van volmaaktheid voor de Regering beschouwen.

— Reeds zijn 5 der organieke wetten voor den Kerkelijken Staat gedrukt. 1°. De wet nopens den Staatsraad, 2°. over de Staats-consulta, 3°. over den Gemeenteraad, 4°. over de provinciën en 5°. over de organisatie van den Raad der Ministers en over de Ministers.

— Het Regeringsblad maakt het officieel plan van organisatie des Pauselijken legers bekend. Het zal bestaan uit drie regementen infanterie, ieder van 3587 man, een bataillon jagers van 986 man, een regement ruiterij van 618 man, een regement artillerie van 1221 man, met acht batterijen; een corps invaliden met een vasten staf van 18 man; vier compagnien veteranen, ieder van 105 man, en een corps gendarmerie van 5000 man. De gezamenlijke sterkte van het leger zal alzoo bedragen 19,024 man.

FRANKFORT.

20 Augustus.

De Duitsche Regeringen hebben van het Oostenrijksch Kabinet eene uitnoodiging ontvangen, om tot den engeren Raad toe te treden, welke den 1[sten] September zijne zittingen zal openen.

— Het Vredes-Congres zal hier morgen zijne zittingen openen. Er is bij het bureau reeds groote drukte, wegens de menigte toegangskaarten, welke verlangd werden; zoodat het niet twijfelachtig is, of de groote ruimte van de Pauls-kerk zal met toehoorders opgevuld zijn. Er zijn gisteren en heden vele aanzienlijke vreemdelingen uit alle landen van Europa, met het doel om aan dit Congres deel te nemen, herwaarts gekomen. Heden avond zijn, onder anderen, de leden van het Congres uit Engeland en de Nederlanden, met eene door hen afgehuurde stoomboot, te Mainz aangekomen, en van daar met den stoomtrein herwaarts gevoerd. Hoezeer het Congres slechts drie dagen zal duren, zullen de leden van hetzelve echter omtrent tien dagen hier vertoeven. Vele uitstekende redenaars zullen in de zittingen het woord voeren. — Zoo men zegt, zal ook de Generaal Haynau, de Veldheer, die in den Hongaarschen oorlog aan het hoofd van een der Oostenrijksche legercorpsen heeft gestaan, de zittingen van het Congres bijwonen. (*Haarl. Cour.*)

— Gisteren werd hier ten voordeele van de Sleeswijk-Holsteiners een concert gegeven, hetgeen echter schaarsch bezocht was.

— Den 19[den] heeft op den Mainz-Weser-spoorweg een ongeluk plaats gehad. Bij Guntershausen stortte de locomotief, door de sterke kromming, tegen een blok en geraakte uit de sporen, voerende den tender benevens 3 wagons met zich voort. De eerste werd grootendeels vernield en de zich daarin bevindende personen werden min of meer zwaar gewond; eenigen (men noemt 4 à 5) bleven dood of stierven voor er hulp van Kassel was aangebragt. Het getal der gewonden, waarbij 2 postconducteurs, begroot men op 25 à 28.

VEREENIGDE STATEN.

De dagbladen der Vereenigde Staten houden zich bezig met eene nieuwe uitvinding voor het goudwasschen van den Heer Mc. Culloch, Professor in de scheikunde aan de Hoogeschool te Princetown. Deze nieuwe wijze van goudwasschen geeft eene besparing van 50 percent zoowel op den tijd als op de kosten; daarenboven zouden de werkzaamheden in een vijfmaal kleiner lokaal kunnen geschieden; de Heer Mc. Culloch heeft aan de regering der Vereenigde Staten een aanbod gedaan om afstand van zijn geheim te doen, hetwelk waarschijnlijk aangenomen zal worden.

STADS BERIGT.

De Voorzitter van den Raad der Gemeente *Leyden* noodigt bij deze de Kiesgeregtigden in het district *Leyden* uit, om tot bevordering der orde en ten einde het verkiezingswerk, door oogenblikkelijke talrijke opkomst niet te bemoeijelijken, bij de aanstaande keuze van Leden voor de Tweede Kamer der Staten-Generaal, op Dingsdag den 27sten dezer maand, van 's morgens *negen* tot 's namiddags *vijf* ure, hunne Stembiljetten te willen inleveren op de volgende wijze:

Voor hen wier familienaam begint met de letters:

A, B en C tusschen 9 en 10 ure. D, E en F tusschen 10 en 11 ure. G en H tusschen 11 en 12 ure. I, J en K tusschen 12 en 1 ure. L, M en N tusschen 1 en 2 ure. O, P, Q en R tusschen 2 en 3 ure. S, T en U tusschen 3 en 4 ure. V, W, Y en Z tusschen 4 en 5 ure.

Zullende evenwel ingevolge het slot van art. 51 der Kieswet, alle de op het oogenblik van het verstrijken van den tijd in de zaal aanwezige Kiezers nog tot de bus, vóór hare sluiting, ter inlevering hunner Stembriefjes worden toegelaten.

Nog wordt herinnerd, dat ingevolge art. 61 der Kieswet van onwaarde zijn de briefjes, die het zegel van het hoofddistrict missen, die onderteekend zijn; geen persoon duidelijk aanwijzen; niet ingevuld zijn; andere stembriefjes omvatten of daaraan opzettelijk zijn vastgehecht.

De Voorzitter voornoemd,
Leyden, 19 *Augustus* 1850. DU RIEU.

KERKNIEUWS.

Bij de Herv. Gemeente te Oldebroek (klassis Harderwijk) is in de vorige week andermaal tot Predikant beroepen Ds. Kraijenbelt, Pred. te Overschie, die echter op nieuw het beroep afgewezen heeft.

— Aan den Kerkeraad der Herv. Gemeente te Sliedrecht, is door den Heer L. van Haaften en zijne Behuwd-Zuster Mevr. W. Korporaal, Wed. van den Heer W. van Haaften, beide leden der gemeente, aangeboden, uit eigene fondsen drieduizend gulden af te zonderen, ten einde uit de renten daarvan de jaarwedde der beide Predikanten te verhoogen. Dit aanbod is met dankbaarheid aangenomen.

ARMOEDE.

In den *Tijdspiegel* van Augustus vindt men een beoordeelende aankondiging, geteekend J. P. de K. van een werk van Dr. F. H. L. Donckermann, getiteld: Gedachten over de noodzakelijkheid en nuttigheid van een algemeen bestuur; met aanwijzing van heilzame middelen tegen den voortgang der armoede, met een brief aan den Schrijver van Prof. H. W. Tydeman, te Amsterdam bij Willems 1849, van welke aankondiging wij hier het allezins opmerkelijk en behartigingwaardig slot laten volgen:

Dat men de ziekte (de armoede) niet miskenne. Ziet gij het niet, hoe het schrikbarend pauperismus de tijdgenoot is van de vervreemding van God, van den afkeer van 't Christendom, van de verzinking in 't materialismus, van het kilste egoïsmus? Zouden ze niet méér dan tijdgenooten, zouden ze niet bloedverwanten zijn? Is de ligchamelijke armoede ligt niet het kind der geestelijke verarming? Omdat het geloof is verbannen, het zedebederf ten top gestegen, omdat de geest der wereld driest het hoofd verheft, daarom verzinkt er zoo menigeen in den poel van kommer en ellende; omdat de geest van Christus de harten niet roert en de liefde de armen niet stevigt, daarom worden er zoo weinigen gered: omdat men een geestelijke kwaal met bloot stoffelijke middelen wil bestrijden, daarom schijnt de kwaal ongeneeslijk. Ziet de verdierlijking, de Godvergetenheid der armen, en gij zult gevoelen, met spijs en drank en kleeding en arbeid is hier niet te helpen; herschep den arme, beziel hem met een nieuw, krachtig, met het Christelijke beginsel, en al het overige zal hem toegeworpen worden.

Ziet het koude egoïsmus, het stoute ongeloof en versteende lettergeloof bij hoogeren, en 't zal u geen raadsel meer zijn, waarom hun strijd tegen het pauperismus tot heden een wanhopige was. 't Is een der sprekendste trekken in het beeld van onzen tijd, dat de menschen de bron hunner ellende buiten zich zoeken, hun redding wachten van stoffelijke middelen, uitwendige hervorming, organisatie, centralisatie. Hervorm den mensch, hervorm uzelven, en gij zijt gered van uw ligchamelijke en geestelijke ellende.

Dat men niet langer gif toediene voor geneesmiddel. Hoe wij Nederlanders ons te goed doen op onze weldadigheid! En zeker, zoo geldsommen afstaan, wegwerpen weldadigheid is, wij verdienen 't, dat onze roem worde uitgebazuind. Maar geld is nog geen liefde, en den arme een aalmoes toe te werpen is ligter dan zijn vriend, raadsman, redder te zijn. Ge hebt nog zoo weinig gedaan, als gij den armverzorger uw deel Christelijke liefde in klinkende munt toetelt, nog zoo weinig, als gij in flaauwe weekhartigheid, die de ellende niet onder de oogen durft zien, met afgewenden blik uw goud strooit in de hutten en holen der armoe: is 't waarachtig wat Christelijks dat er u toe beweegt! zoekt de armen op, leert, raadt, heiligt, bestraft ze: persoonlijke werkzaamheid is uwe roeping, niet met geld uw liefdeschuld af te koopen, niet de vervulling van uw' broederpligt aan een armbestuur in commissie te geven; een zendeling te zijn van Christus om door Zijnen Geest den broeder op te wekken uit zijn' zedelijken dood, hem de hand te reiken om hem op te heffen uit den jammer van onkunde, ongeloof, zedeloosheid, ziedaar uwe taak. Diaken moet gij zijn en zendeling... Diaken, dat is nog wat anders dan een man, die liefdegaven ontvangt en 't volgens kerkelijke reglementen of koninklijke besluiten weder verdeelt, — dat is een Christen, die door den drang der liefde gedreven wordt naar de schuilhoeken der stoffelijke en zedelijke ellende, die daar met het licht van Christus de nevelen der onkunde, met den gloed van Christus de ijskou des ongeloofs en der moedeloosheid verdrijft...

Armenpatronaat, opheffing van het diakonaat uit zijn diep verval, vereeniging van armenzorg met inwendige zending, — daarvan verwachten wij heil tegen het pauperismus. Administreren kan de staatshuishoudkunde, herscheppen kan Christus, — handen arbeid, monden voedsel bieden, ligt dat gene 't kan, als ze haar krachten inspant, maar harten met onderwerping, liefde en moed bezielen — één slechts die 't vermag: de groote Geneesmeester van 't menschelijk geslacht. Van Hem verwachten wij redding voor staat, kerk, individu, van Hem alleen.

Wij zijn nog verzocht het volgende te plaatsen:

Aan de Kiezers van het *District Leyden en Onderdistricten* wordt ter inlichting medegedeeld:

1. Dat de namen der te verkiezen personen *duidelijk* in de *Stembriefjes* moeten worden ingevuld en *niet* in de Oproepings-Biljetten.
2. Dat men de *Oproepings-Biljetten* bij de verkiezing *moet mede brengen.*
3. Dat het Stembriefje *niet moet onderteekend zijn.*
4. Dat men geen Stembriefjes aan elkander mag vasthechten noch insluiten.
5. Dat men *in persoon* zijn Stembriefje moet inleveren.

ADVERTENTIEN.

Ondertrouwd: F. H. RIJSHOUWER,
van Leyderdorp,
MET
ALPHEN, 23 Augustus 1850. M. KOP.
Eenige Kennisgeving.

KOFFIJHUIS *ZOMERZORG.*

Het Achtste der

ZOMER-CONCERTEN.

Op Dingsdag den 27sten Augustus 1850.

Aanvang des Avonds ten *half zeven* ure.

Alle degenen die iets te vorderen hebben van Mejufvrouw E. FOX, Wed. den Heer A. SELJÉE, gewoond hebbende binnen *Leyden*, en aldaar op den 21sten Junij 1850 overleden, of van de Firma van de Weduwe A. SELJÉE EN ZOON, tot en met 20 Augustus 1850, gelieve daarvan Opgave te doen ten Kantore van den Notaris A. B. BARKEY Nz., te *Leyden*, vóór of op den 1sten September 1850.

Alle Kiesgeregtigden van het District *Leyden*, waarbij de Gemeenten *Soeterwoude* en *Voorschoten* begrepen zijn, worden bij deze uitgenoodigd om zich op Maandag den 26sten Augustus aanstaande des namiddags ten 5 ure, in het Stads-Locaal op de Breedestraat te *Leyden*, met de Ondergeteekenden te vereenigen tot het houden eener **proefstemming** voor *Zes Leden* der Provinciale Staten van Zuid-Holland.

P. H. BARON TAETS VAN AMERONGEN.
M. COUVÉE.
Mr. M. H. A. LISMAN.
P. VAN GEER.
C. R. BENTFORT VAN VALKENBURG, te *Soeterwoude.*
Jhr. J. A. POMPE VAN MEERDERVOORT, te *Voorschoten.*

Leyden, 22 *Augustus* 1850.

De Dames Directrices der NAAISCHOOL, van het Leydsche Departement der Maatschappij: TOT NUT VAN 'T ALGEMEEN, maken bij deze aan de geëerde Begunstigers dier School zoo binnen als buiten deze Stad bekend, dat dezelve met den 1sten September 1850 verplaatst wordt van het Woonhuis der Naaivrouw, Jufvrouw M. C. LABRÉE, geb. MAANDAG, naar het Nieuwe Locaal van het Departement aan de Ruïne, alwaar alle Boodschappen en Bestellingen voor de School voortaan worden aangenomen bij den Concierge, en ook de Naaivrouw voor een ieder te spreken zal zijn.

C. G. BODEL NIJENHUIS, BRILLENBURG.
M. G. LA LAU.
J. C. VAN DER HOEVEN, WED. VAN CUYLENBURGH.

CORRESPONDENTEN.

Men vraagt voor de Stad *Leyden*, geschikte personen, om als CORRESPONDENTEN werkzaam te zijn, voor een algemeen gezocht Blad. Reflecterenden gelieven hunne aanvragen *franco* onder Lett. **X. Y. Z.**, voor den 1sten September aan het Bureau dezer Courant te doen bezorgen.

HET WEL S. V. P.

De Directeur van het COMMISSIE-, HANDEL-, HUUR- EN VERHUUR-KANTOOR, op de Pieters-Kerkgracht te *Leyden*, neemt de vrijheid het geachte Publiek dezer Stad en omstreken, op nieuw te herinneren, aan zijne *Huring en Verhuring van Mannelijke en Vrouwelijke Dienstboden*, in alle standen en alle betrekkingen, verzekerende een ieder, dat hij niemand ter dienstaanbieding toezendt, of is door hem zelf naar ieder persoon behoorlijk onderzoek gedaan, hetgeen reeds vele geachte Inwoners zullen willen getuigen; tevens verzoekt de Directeur zeer ernstig, dat men doorgaans *gelieft te letten, op de zich aan te bieden personen die voorgeven van het Kantoor gezonden te worden, ook wel voorzien zijn van een bewijs, hetwelk onmiddelijk moet vertoond worden*, dewijl nog sommige *onbruikbaar bevondene Dienstboden*, de brutaliteit hebben gehad zich uit zijnen naam ergens in te dringen; inmiddels worden aangeboden *Jufvrouwen van Gezelschap of tot adsistentie in Huishoudingen*, *Huishoudsters*, *Winkeldochters* voor onderscheidene vakken, *Keuken-*, *Werk-*, *Linnen- en Kindermeiden*, *Heerenknechts*, *Oppassers*, *Pakhuisknechts* of geschikt voor ander werk, enz., enz. Ook herinnert hij aan zijne *Huring en Verhuring van Huizen*, *ongemeubileerde en gemeubileerde Kamers*, *ook met de Kost*, enz. Iedere aanvraag kost 25 Cents.

De Directeur J. C. F. DONKERSLOOT.

PUBLIEKE VERPACHTING EN VERHURING.

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS DER STAD LEYDEN zijn van meening, op het Raadhuis derzelve Stad, op Maandag den 26sten Augustus 1850, des middags ten *twaalf* ure, aan den meestbiedenden in het Openbaar:

1°. Te VERPACHTEN, het waarnemen en ophalen van de BRUG, over den Rijn tegen over de Kerk in *Leyderdorp*; mitsgaders het passagegeld van het HEK op dezelve brug staande; als mede: de bewoning en het gebruik van een dubbeld HUIS EN ERVE, geteekend N°. 178, waarin de HERBERGIERS- en TAPPERSNERING wordt uitgeoefend, benevens de Koe- en Paardenstallingen, Wagenschuur en verdere Getimmerten, gelegen in de Kerkbuurt aan het Schouwpad bij de voornoemde brug, voor den tijd van ZES jaren, ingaande 1 Januarij 1851, en zullende eindigen 31 December 1856. En

2°. Te VERHUREN, het beweiden van twee stukken LAND, gelegen buiten de Witte-Poort dezer Stad, in den Boschhuizer-Polder in de Gemeente *Soeterwoude*, voor den tijd van ZES jaren, ingaande Kersmisdage 1850, en zullende eindigen ten zelve dage 1856.

Zullende de voorwaarden van heden af, dagelijks (uitgezonderd de Zondagen) ter Rekenkamer op het Raadhuis dezer Stad ter lezing liggen; van 's morgens *tien* tot 's namiddags ten *een* uur.

AANBESTEDING.

Het AMBACHTSBESTUUR VAN OEGSTGEEST EN POELGEEST zal op Woensdag den 11den September 1850, des middags ten *twaalf* ure, op het Raadhuis aldaar, **Aanbesteden**:

Het Herstellen en gedurende den tijd van twee jaren Onderhouden van het zoogenaamde LANGE PAD; *zijnde het voetpad langs den Leyderweg, van het Pad genaamd de Groenesteeg tot aan den Rynsburgerweg.*

Het Bestek en de Voorwaarden zullen van den 28sten Augustus, ter lezing liggen in het Raadhuis en in de Herbergen te *Oegstgeest.*

TE HUUR:

Tegen November aanstaande of vroeger eene nette BURGERWONING, op eenen Fatsoenlijken Stand, tegen *f* 150.— jaarlijks. Adres met *franco* brieven onder Lett. **X**, bij den Boekhandelaar A. A. RENSINK, te *Leyden.*

PUBLIEKE VERKOOPING,

in het *Heeren-Logement* aan den Burg binnen *Leyden*, op Vrijdag den 30sten Augustus 1850, bij Opbod op Vrijdag den 6den September daaraanvolgende bij Afslag, beide dagen des Voormiddags ten 11 ure, van een hecht, sterk en weldoortimmerd HUIS EN ERF, ingerigt tot Tabaksfabriek, en waarin de *Tabaks-Affaire* laatstelijk is uitgeoefend, voorzien van een ruim Voorhuis, met getimmerde Winkel en Toonbanken, Provisiekamer met vaste Kisten tot berging van Tabak, en verdere vertrekken en gemakken; staande en gelegen te *Leyden*, aan de zuidzijde van de Hoogewoerd, omtrent de Rijnstraat, Wijk III, N°. 307.

Hetzelve kan terstond door den Kooper worden aanvaard, en is te bezigtigen op Dondendag den 29sten Augustus en Donderdag den 5den September 1850, van des voormiddags ten 10 tot des namiddags ten 4 ure.

Nadere informatiën zijn te bekomen ten Kantore van den Notaris J. A. PRYN, residerende te *Leyden*, alwaar tot de Veiling en den Afslag verhoogingen zullen worden aangenomen, tegen genot van *een vijfde* van iedere verhooging.

DE ROB van Dr. BOYVEAU LAFFECTEUR, welke alleen geautoriseerd is, geneest grondig en in weinigen tijd, den Daauwworm (dartres), de Kliergezwellen, de Pijnen, den Bloedvloed, Rheumatismus, Syphilitische Jicht, onlangs opgekomen Afvloed, of welke tegen Kopahu en de inspuitingen hardnekkig blijven; zoo ook de nieuwe en verouderde Syphilitische Ziekten, welke aan het Kwik, de Salseparille en het Jodure van Potassium wederstaan.

Prospectus gratis. Prijs 8 franken en een half. Te bekomen bij alle voorname Apothecars.

Berigt voor diegenen welke aan verlamming lijden enz. Buitengewone genezing door de Zalf en Pillen van Holloway.

Afschrift van een brief van den Kapitein E. F. Ferris, bij de leger afdeeling van Ruhlpore, gedagteekend uit Rohilcund in Indien den 15den Januarij 1849 aan den Professor HOLLOWAY. Mijnheer, ik houde het voor zeer nuttig dat uw geneesmiddel algemeen bekend worde, en ik neem de vrijheid u kennis te geven van eene bewonderenswaardige genezing waarvan ik persoonlijk getuige ben geweest. Eene oude vrouw was sedert twee jaren aanhoudend bedlegerig geweest, en had van af de heupen, geheel en al het gebruik harer beide beenen verloren, hare ledematen schenen als het ware geheel dood, en waren volkomen gevoelloos, en nu is zij, door het gebruik uwer *Zalf en Pillen* geheel hersteld.

(Was geteekend) E. F. Ferris.

Door het vermeerderd debiet zijn de prijzen als volgt:

Doosjes Pillen à *f* 0.90, *f* 2.10, *f* 3.30, *f* 7.75, *f* 15.50, *f* 23.50.

Potjes Zalf à *f* 0.90, *f* 2.10, *f* 3.30, *f* 8.15, *f* 15.90, *f* 23.90.

Te bekomen te *'s Hertogenbosch* bij J. STRAATMAN, te *'s Hage* bij W. C. VAN DORT en te *Gouda* bij J. A. P. P. VAN DER HEYDEN, alsmede te *Londen*, Strand 244, *Holloway's Etablissement.*

PRIJS VAN DE BOTER AAN DE WAAG TE LEYDEN.

Zaturdag 24 Augustus. Van *f* 29 tot *f* 33.

GRAANPRIJZEN AAN DE BEURS TE LEYDEN.

Zaturdag 24 Augustus.

Tarwe *f* 7.90 tot *f* 8.50. Oude Rogge *f* 5.50 tot *f* 5.80. Nieuwe Rogge *f* 5.50 tot *f* 5.80. Gerst *f* 4.00 tot *f* 4.20. Haver *f* 2.80 tot *f* 3.30. Paardeboonen *f* 4.40 tot *f* 4.60. Duiveboonen *f* 5.00 tot *f* 5.20. Koolzaad *f* 9.50 tot *f* 10.00.

BEURSPRIJS VAN SCHULDBRIEVEN.

VRIJDAG, 23 Augustus.

			Laagst.koers.	Hoogst.koers.	Gebleven.
NEDERLAND, Werkelijke Schuld	à $2\frac{1}{2}$	pCt.	$57\frac{1}{8}$	$57\frac{3}{16}$	$57\frac{3}{16}$
Dito Certificaten	〃 3	〃	$68\frac{9}{16}$	$68\frac{5}{8}$	$68\frac{9}{16}$
Dito dito	〃 4	〃	$88\frac{1}{8}$	—	—
Amortisatie Syndicaat	〃 $3\frac{1}{2}$	〃	—	—	—
Handelmaatschappij	〃 $4\frac{1}{2}$	〃	—	—	—
O. I. Leening	〃 4	〃	87	—	—
Dito Holl. Spoorweg	〃		—	—	—
Aandeelen Rijn-Spoorweg	〃 $4\frac{1}{2}$	〃	$90\frac{7}{8}$	91	91
Haarlemmermeer	〃 5	〃	—	—	—
RUSLAND, Obl. HOPE 1798 en 1816	〃 5	〃	$105\frac{1}{2}$	—	—
Dito dito 1828 en 1829	〃 5	〃	105	$105\frac{1}{4}$	105
Cert. bij dito 1831 en 1833	〃 5	〃	96	—	—
Dito 1840	〃 4	〃	—	—	—
Dito bij STIEGLITZ & C°.	〃 4	〃	$88\frac{5}{8}$	—	—
Dito dito Nieuwe	〃 4	〃	$88\frac{5}{8}$	—	—
Inschrijving in Assign.	〃 6	〃	—	—	—
Certificaten van dito	〃 6	〃	$67\frac{1}{4}$	—	—
POLEN, Obligatiën	〃 4	〃	—	—	—
Dito Aandeelen met Loten.	fl. 250	*f*	$77\frac{1}{4}$	—	—
Dito dito 1835	〃 500	〃	$144\frac{1}{2}$	—	—
SPANJE, Leen. bij ARDOIN v. 85 £	à 5	pCt.	$12\frac{3}{8}$	$12\frac{5}{8}$	$12\frac{3}{8}$
Dito dito Onbep. Stukken	〃 5	〃	12	$12\frac{1}{2}$	—
Dito Obligatiën	〃 3	〃	$38\frac{1}{2}$	—	—
Dito Binnenl. à 6 m.	〃 3	〃	$33\frac{1}{4}$	$33\frac{5}{16}$	$33\frac{1}{4}$
Coupons Ardoins			$8\frac{1}{16}$	$8\frac{1}{4}$	—
OOSTENRIJK, W. B. bij Goll.	〃 5	〃	—	—	—
Dito	〃 4	〃	—	—	—
Dito Metall.	〃 5	〃	$78\frac{7}{8}$	—	—
Dito Nieuwe	〃 5	〃	$83\frac{9}{16}$	$83\frac{5}{8}$	$83\frac{9}{16}$
Dito 1847	〃 $2\frac{1}{2}$	〃	$42\frac{5}{8}$	$42\frac{11}{16}$	$42\frac{5}{8}$
BELGIE, Banc.	〃 $2\frac{1}{2}$	〃	—	—	—
Dito bij ROTHSCHILD	〃 $2\frac{1}{2}$	〃	$47\frac{11}{16}$	—	—
BRAZILIE, 1824 100 £	5	〃	—	—	—
PORTUGAL, te Londen	〃 3	〃	$37\frac{1}{4}$	—	—
Dito dito	〃 4	〃	$36\frac{5}{8}$	—	—
VENEZUELA,	〃 3	〃	35	$35\frac{1}{8}$	—
MEXICO,	〃 5	〃	$28\frac{13}{16}$	$28\frac{7}{8}$	$28\frac{13}{16}$
AMERIKA, Bankactiën			$3\frac{1}{4}$	—	—

Braz. 1843 £ 100, $89\frac{5}{8}$.

Koers van het Geld. Beleening $2\frac{1}{2}$ pCt. Prolongatie $2\frac{1}{2}$ pCt. Wissel-Disconto 2.

Te Leyden ter Boekdrukkerij van J. G. LA LAU.